

Előfizetési árak:

Félévre . 30.— Ft
Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi 40.— Ft

A hirdetési díj mm-soranként 80 f és előre fizetendő. Szöveg közlőtt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
VI. Csengery-u. 51.
I. emelet, 7. ajtó

Magyar postatakarékpénztári csekk-számlasz.: 38.990

Lapmegjelenés minden hónap 1-én és 15-én

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIPAR IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP
A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZ. SZÖVETSÉGE, A VASÚTI VENDÉGLŐSÖK SZAKOSZTÁLYA
H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E

VIHAR UTÁN

Országveszejtő fürgeteg után halál, pusztulás, romok... Emberek csinalták a háborút, azért volt olyan embertelen... A romok közül, a föld alól előtámaszoló emberek mégis embereket kerestek újra, új embereket, jó embereket, mert azt remélték, hogy a hulló istennyila robbanása, a gépfegyverek ropogása újjáteremtette, megjavította a megmaradt embert... Hát a legaljasabbját nem tudta megjavítani, folytatta az a háborút a gyáva sötétségben anyaggal, pénzzel, munkakerüléssel, feketézéssel és vetkőztette, halálra koplaltatta az egy szál alsóban, egy szál felsőben pucéron maradt áldozatokat...

Ennek a világ legpiszkosabb pénz-háborújának is vége már. Fölragyogott a jó pénz napja. A letiport magyar élet alkalmi rablói, a feketéző hiénák sietve onotnak vissza a sötétségbe, ahonnan nonszokásra dolgos, becsületes emberekké maszkírozva sétálnak elő — rablott kincseikkel most már gazdagon.

A fegyver és pénz háborújának egyaránt vesztesei, megmaradt vendéglátók emberfeletti munkát végeztek, hogy el ne sodortassunk az állandó földesutamlásban, amely elszakított bennünket egymástól, alakulatinktól, szövetségünkötől.

A gazdasági helyzet vitustáncot járt, a rendeletek meg csak úgy zúgtak-peregtek egymásután és hiányzott nekünk a mi jó országos szövetségünk munkája, amely hivatalos lap hiányában postai levelezésre bénítva, képtelen volt érdekünkben folyó nagyszerű munkáját kielégítően elvégezni.

Hiányzott hivatalos lapunk, a FOGADÓ, a törvények, a rendeletek, az egyéb tudnivalók hűséges és megbízható bemonolója, ami után nyugodtan igazodhattunk. Zavar és bizonytalanság aggasztott bennünket, mert nem tudtuk magunkat mihez tartani, inkább lefékeztek amúgy is lassan poroszálkozó üzemünket, nehogy tájékozatlanságból az árdrágítás útvesztőjébe jussunk.

A jó pénzzel földerült végre ismét a becsületes gazdasági élet napja,

nagyobb lendületnek indul szövetségünk szervező, felvilágosító, vezető munkája, amit hivatalos lapja, a FOGADÓ útján most már százszázalékos készséggel fog ellátni.

Szavát azonban hallania és követnie kell úgy az alakulatoknak, mint az egyéni tagoknak egyaránt. Elég volt a keserves siketnémaságból. Nem beszélhettünk egymáshoz, nem hallhattuk egymás szavát, nem is érthettük egymást. Amikor nem láthattuk a munkáját, akkor éreztük, hogy mi

nekünk a szövetség, amikor nem olvashattuk a sorait akkor láttuk, hogy mi nekünk a mi hivatalos lapunk.

E hó 21-én volt szövetségünk várva-várt közgyűlése. Újra találkoztunk hűséges harcosai a szép vendéglátóipar igazságainak, leraktuk új életünk fundamentumát és folytatjuk tovább szenvedésekben megedezett szívvel, töretlen akarattal, lelkes összefogással a nagy munkát örök ideálunkért, a magas színvonalú, nemes hivatású, életerős magyar vendéglátó iparért.

Szóllósy Ferenc

Újra indul az élet!

Ide s tova két esztendeje lesz annak, hogy a háborús kényszerítő körülmények folytán beszüntettük az ország vendéglátóiparoságának, egyéni érdekképviseletének, az országos szövetségnek hivatalos lapját: a FOGADÓ-t.

A FOGADÓ hosszú éveken át nélkülözhetetlen lapja volt a vidéki vendéglátóiparoságnak és szinte egyedülálló összekötő kapcsoló a szövetségi élettel. A háborús években a vidéki vendéglátóiparoság a sok különböző rendeletek intézkedéseit csakis a FOGADÓ-n keresztül tudta meg, nem a rendeletek rideg betűi szerint, hanem azok szakszerű magyarázataival, könnyű, érthető és így könnyen végrehajtható stílusában. De a FOGADÓ-n keresztül értesült a vendéglátóipari és szövetségi élet minden mozzanatáról is, miáltal az ország bármely eldugott részén élő szaktárs is benne élt az ipari közösségben.

Nemcsak a FOGADÓ folytonossága szakadt meg az elmúlt években, hanem az ipari élet is. A magyar vendéglátóiparra igen súlyos idők jártak. A harci cselekmények következtében nemcsak házaink, üzleteink, árunk mentek tönkre, de ideigleg is igen nagy megpróbáltatás ért bennünket. A magyar vendéglátóiparoság, főleg a vidéki, a felszabadulás utáni hosszú ideig tartó szesztilalom folytán felette még azt a kevés készletét is, ami szerencsésen megmaradt

és minden pénzzé tehető értékét eladta, hogy üzletét úgy, ahogy rendezde és valamilyen kis mennyiségű árut tudjon szerezni, amivel üzletét újra kezdhesse.

A kellemetlen visszaemlékezés, a jagatás és a sopánkodás ideje elmúlt. A stabil pénz megeremtése, hála Isten, olyan helyzetet teremtett, amelyben ismét lehet számolni és dolgozni. Borítsuk tehát a feledékenység jótékony fátyolát a szenvedésekkel és megpróbáltatásokkal teli multtra. Álljunk munkába, a magyar vendéglátóiparost mindig jellemző erős akarattal, szívós, kitarító munkabírással, élni akarásának minden erejével.

Ebben a munkában most már nem leszünk magunkra hagyatva. Ismét mögöttünk lesz az Országos Szövetség elismert nagy tekintélye és ereje. S ott lesz mellettünk és velünk az újonnan meginduló FOGADÓ is, hogy bátorítson, utat mutasson és támogasson bennünket küzdelmeinkben és munkánkban.

A FOGADÓ megindulásával együtt indul meg a Szövetség új élete is, amely a most megtartott közgyűléssel vette kezdetét. A Szövetség vezetői — kik szintén benne élnek a mai vendéglátóipari életben — sokszorosán érzik az ipar élet-halál kérdéseit. Világosan látják az utat, amelyet járni kell és ismerik azokat a nehéz harcokat, amelyeket sikeresen meg

kell vívniok, hogy az ipar csak megközelítően is olyan helyzetbe kerüljön, hogy hivatását teljesítse. A Szövetség vezetősége éppen az elmúlt idők szenvedéseiből merít új erőt és a kifejeződőfelbe levő új magyar élet kilátásaiból reménységet és hitet a küzdelemhez és munkához.

A Szövetség munkája azonban csak akkor hozhatja meg a hozzáfűzött remények beteljesedését, ha a magyar vendéglátóiparoság egy emberként áll mögötte. Együtt dolgozik, együtt harcol a Szövetséggel, amely minden politikai fejleménytől mentesen, a tagok pártállására való tekintet nélkül tisztán csak az ipar érdekeinek szolgálatában áll és az ipar életjogáért küzd.

Az Országos Szövetség közgyűlése

Az elmúlt 1944-ben és a múlt évben szövetségünk nem tarthatta meg közgyűlést. Bár a szövetség még a múlt év tavaszán, az önkéntelen szünetelése után, ismét megkezdte működését, esakis hosszadalmas és kitaró munkával sikerült a szövetséghez tartozó szakmai alakulatokat újjá szervezni és akcióképessé tenni. Leghamarabb megtörtént ez Budapesten környékén. De a fővárostól távol ez a munka még az elmúlt esztendőben is sok nehézségbe ütközött és az akadályok fennállása következtében ez nem is volt lehetséges. Ebben az évben azonban, néhány alakulat kivételével, a szervezetek megkezdtek működésüket és így már semmi akadály nem volt annak, hogy a szövetség rendezési közgyűlést megtarthassa. Az intézőbizottság még a nyár elején úgy döntött, hogy a közgyűlés e hóban tartassék meg, mert számolt az utazási nehézségekkel, amely a stabilizáció előtt fennállott.

Augusztus 21-ére hívta össze az elnökség a közgyűlést. Küldöttekkel képviselte magát a Békési Vendéglősök és Italmérők Szakosztálya, a Békéscsabi szakosztály, a Budafoki Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata, a Csornai és Járasi Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály, a Dombóvári Vendéglősök és Koresmárosok Szervezete, az Esztergomi Vendéglősök Szakosztály, a Gödöllői Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály, az Isaszegi Szakosztály, a Kecskeméti Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály és Szakosztálya, a Kispesti Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata, a Nógrádjárasi Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály, a Pécs-Baranyai Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata, a Pestszenterzsébeti Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály, a Pilisvörösvári Szakosztály, a Pestszentlőrinci Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály, a Rákospalotai Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata, a Rákospalotai és környéke Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztálya, a Rákosszentmihályi Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztálya, a Soroksári Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata, a Szekesfehérvári és Fejérmegyei Vendéglősök és Koresmárosok, Szállodások és Kávéosok Ipartársulata, a Salgótarjáni Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály, a Dömsödi Vendéglősök és Koresmárosok Csoportha, a Szarvasi Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztály, az Újpesti Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata stb., stb., ezenfelül számos egyéni tagon kívül a szövetséghez tartozó alakulatoknak tagjai. A kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter képviselőjében megjelent Tardi Nándor az Idegenforgalmi Hivatal igazgatója.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az intézőbizottság jelentése. 3. Az 1944. és 1945. évi zárszámadások bemutatása, a számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény felőli határozathozatal. 4. Az 1946.

Ha tényleg megvalósul, mint ahogy meg kell valósulnia a vidéki vendéglátóipar összefogásának az Országos Szövetség keretében, ha vidéki szakcsoportjaink átérzik az Országos Szövetség nagy célkitűzéseit és segítségére lesznek céljai kimunkálásában, akkor a magyar vendéglátóipar rövidesen érezni is fogja annak biztató eredményeit.

A FOGADÓ, úgy mint a múltban, a jövőben is a vendéglátóipar és az Országos Szövetség munkájának támogatója lesz és ezért üdvözljük örömmel újból való megindulását és szeretettel ajánljuk szakcsoportjaink tagjainak és az egész magyar vendéglátóipar jóindulatába és kérjük a lap támogatását.

Reif János

évi költségeloirányzat és tagdíjak megállapítása. 5. Általános tisztújítás. 6. A koresmárosiparnak képesítéshez való kötése és a vidéki szakipartestület felállítására. 7. Az adóközösség ügye. 8. Italmérési ügyek. 9. A borfogyasztási adó ügye. 10. Idegenforgalmi ügyek. 11. Esetleges indítványok.

Szóllósy Ferenc a szp. elnöke megnyitotta a közgyűlést és szívélyes szavakkal üdvözölte a kártársakat, de nem tud szó nélkül rátérni a napirendre, mert reszketős magyar félelem beledobott a hullámokba, ahol sokan elpusztultak szövetségünk tagjai közül, sokan az áradatban szárazan maradtak, a ruha, ha rongyos is, megmaradt. Az elnök magasszónai beszédét nagy taps követte. Majd átadta a szót Reif János ügyvezető elnöknek, aki hosszan és kimerítően ismertette a szövetségnek két és fél éves munkásságát. Elmondta, hogy a szövetség újjáélesztését távollétében Wind János még 1945 február havában megkezdte, mikor még a fővárosban nem elkezdett a villamos, a környékről csak gyalogúton lehetett bejönni, ha volt erre vállalkozó. Az első összehívásra még csak öt kártárs jelent meg és ez a szám fokozatosan emelkedett, közben a fogságból ő is haza érkezett és a kártársakkal váltva dolgozott a szövetség működésének normalizálásán. Majd részletesebben felsorolta az eseményeket, megemlékezvén arról, hogy a szakmabeliek igazolása körül, valamint az adóközösségek létesítésénél Szajbely Istvánok nagy érdemei vannak, amiért a közgyűlés színe előtt köszönetet mondott. A beszámoló befejeztével azután röviden változta a szövetség jövőbeli működésének körét, rámutatva az iparegységessé válására a járásonkénti és nagyobb városokban szakipartestület létesítésének szükségességére. Majd üdvözölte a kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter képviselőjében megjelent Tardi Nándor igazgatót. A lelkes tappsal fogadott beszámoló után Tardi Nándor átadta a miniszter üdvözlését majd részletesen kitért az elhangzottakra. Az elnök javaslatára a közgyűlés hozzájárult ahhoz, hogy a tárgysorozatnak 6. és 10. pontját tárgyalják le először, mivel a jelenlévő miniszteri képviselő ideje ki van szabva, de a felmerülő kívánságokra mindjárt szóval tudna reflektálni.

Igy Szóllósy Ferenc ismertette a koresmárosipar képesítéshez való kötésének már másfél évtized óta állandóan elhangzó kérését. Teljesen érthetően huza-vona miatt ezt a jogos kérelmet még mindig nem teljesítették. Ismertette azokat a kifogásokat, amelyek az évek folyamán a képesítés kimondása ellen felmerültek, majd feleltette, hogy néhány évvel ezelőtt a szövetségünk részt vett a kereskedelmi és iparkamaránál egy szakmaközi értekezletben, amelyen miniszteri felhívásra állást kellett foglalni ebben a kérdésben. A tanácskozáson a „rokonipar” jelleg miatt voltak erős kifogások. Végül sikerült általa

a szövetség nevében előterjesztett indítványt, amellyel az ellentéteket áthidalta, egyhangúlag elfogadtatni. Ennek az indítványnak rövid tartalma az volt, hogy „az, a koresmáros, aki már 6 évig gyakorolja a koresmárosipart, automatikusan, aki ennél rövidebb idő óta, folytatja az ipart, annak záros időn belül vizsgát kell tenni”, ezzel a szerzett jogok is respektáltak. Viszont ha egy koresmáros át akar térni a vendéglátóiparra, annak *különbözötti mester-vizsgát* kell tenni a főzés és melegkonyha mesteréről. De közbejött a háború és minden maradt a régiben. Szövetségünk így ezt a kérelmet most ismét felterjesztéti illetékes helyre. A vidéki szakipartestületek felállítására szintén régi program-pontja szövetségünknek. A vendéglátóipar egész eltérő ipar a többi kézművesiparoktól, a vendéglátóipar olyan speciális ipar, hogy több minisztérium legfelsőbb fóruma elé tartozik, nem úgy, mint a többi iparok, akik csak az iparügyi miniszter alá tartoznak. Így a szakma érdekei megkívánják, hogy speciális ügyeit nagyobb városokban és járásonként a szakipartestület intézze. A koresmárosiparnak a képesítéshez való kötésével ezen kívánalom teljesítése elől sem lehet majd zárkózni. (Általános helyeslés.)

Végül rátért az idegenforgalmi ügyekre. Rámutatott az idegenforgalom fontosságára és több konkrét kívánságot említett. Kívánatos volna — mondotta —, hogy a most különböző célokra lefoglalt szállodákat ismét rendeltetésüknek visszaadnák, az elpusztult vagy kiégett és kibombázott szállodák helyreállítására kormánysegítség kölcsönre volna szükség. A legsürgősebb volna a megmaradt szállók visszaadása, mert sok száz munkavállaló miatt, hogy a szállodák nem működnek, állás nélkül van. (Helyeslés.)

Tardi Nándor igazgató tolmácsolja a miniszter üdvözlését és hogy a vendéglátóipar a miniszter előtt nem közömbös, igazolja, hogy már eddig is több vidéki városban járt, a szakma kívánságai iránt élénk érdeklődést tanúsított és az idegenforgalom felélesztése érdekében ezt a megkezdett munkát tovább fogja folytatni. Legutóbb a Szekesfehérváron tartott iparosnapon járt a miniszterrel és ott is a vendéglátóiparral az idegenforgalommal kapcsolatban foglalkozott. Sajnos, a sok megroggalt és kiürített szállodák helyreállítása nem oly egyszerű. Ehhez sok pénz kell, de a kormány nem fog egy alkalmat sem elmulasztani és ha erre lehetőség lesz, a szükséges tőkének előteremtésénél segítségére lesz a szállóiparnak. A más célra lefoglalt szállodák kiürítésével is foglalkozik a minisztérium. A fővárosban csak úgy tudják most az idegeneket elhelyezni, hogy 1200 panziószoiba áll rendelkezésre. Elmondta vidéki tapasztalatait és feleltette, hogy sajnos olyan falusi koresmaüzleteket is látott, amely megbotránkoztatott volt és az ipar szegényfoltjának kell tekinteni. Mit szól majd egy külföldi, aki autóján és egy ilyen kis falusi koresma előtt megáll és látja majd azt a szörnyű helyet? Mit fog ez odahaza elmondani a magyar vendéglátóiparról? Ez is egy ok mellett, hogy a koresmaipar is képesítéshez köthet. Rámutatott még a szakmai továbbképzés fontosságára és figyelembe ajánlotta a kéthetes borkezelési tanfolyam látogatását. Beszélt a sajtónak az iparunkkal szembeni elleneszen hangjáról, az engedélyek elszaporodásáról, a pártok és frakciók közti harcokról. Harcolnak most már nincsen helye, most a csatabárdot el kell ázni, össze kell fogni és az ország újjáépítésénél közreműködni. Most nem olyan életet élünk, hogy apró és jelentéktelen vélt sérelmekkel egymást traktáljuk. A miniszter mindenkor szívesen veszi, ha a vendéglátóiparosok felkeresik és közös kívánságaikat, amelyek az ipart és a közérdeket szolgálják, előadják. Az iparengedélyek revíziójáról megnyugtató kijelentést tett. A maga részéről is hasonló ügyekben mindenkor rendelkezésre áll a vendéglátó iparnak. (Nagy éljenzés.)

A közgyűléstől szóló tudósítást lapunk legközelebbi számában folytatjuk és befe-

jezzük. Most csak az újonnan választott tisztuk névsorát közöljük:

Elnök: Hartai Ferenc Kispst. ügyv. elnök; Reif János Budapest. **társelnökök:** Klöcker Rezső Békéscsaba, Szájhely István Rákospalota, Szovják István Pestszentlőrinc, Tóth Lajos Újpest, **szerzési és propaganda elnök:** Szöllőssy Ferenc Székesfehérvár, **alelnökök:** Domján Lajos Kecskemét, Kilián Frigyes Gödöllő, Kiss Gábor Pestszenterzsébet, Kiss Jenő Kiskunfélegyháza, Werl József Budafok, Radocsi Ádám Pécs, **pénztáros:** Mazura Rezső Budapest, **ellenőr:** Pillmayer János, **számvizsgálók:** Cseresics Márton Albertfalva, Nagy László Újpest, Petró Ferenc Kispst, Oederwald Tibor Gödöllő, **póttagok:** Tatay Ferenc Isaszeg, Tiffinger Károly Pestszentimre, **Intézőbizottsági tagok:** Ambrus Károly Nagytétény, Arató Boldizsár Csepel, Bácsér Béla Kispst, Bartalits Antal Nagykanizsa, Benkő Ferenc Ócsa, Bartuszek János Kispst, Baraker Lajos Pestszenterzsébet, Batori Lőrinc Pestújhely, Czermann Ferenc Kispst, Csócsits Lajos Debrecen, Csucs Lajos Csillaghegy, Császár József Kispst, Dudás Gyula Pestszentlőrinc, Ehrenberger Mihály Csepel, Egerszegi Károly Budafok, Endrődy Lajos Csorna, Fodor István Békés, Hoff László Békéscsaba, Hídegháti Boldizsár Kaposvár, ifj. Hollig Antal Soroksár, Huber György Pilisvörös-vár, Husvik Dusan Szentendre, Héjjas Ferenc Soroksár, Jakab Lajos Újpest, Józsa Imre Pestszentlőrinc, Kucsora Ferenc Cegléd, Kökény György Újpest, Keszler M. tyás Salgótarján, Kornfeld Károly Pestszenterzsébet, Kovács Vince Sopron.

Kiss Gyula Pestszentlőrinc, Kemenes Ferenc Csepel, Kiszél József Gödöllő, Káposztás István Hatvan, Keserü András Rákoshegy, Klimstein Ferenc Pestújhely, Keresztes Ferenc Csepel, Kriza Lajos Dömsöd, Leszkóczy János Csillaghegy, Metz János Székesfehérvár, Mayer Ferenc Vác, Martin Lőrinc Budakeszi, Nagy György Pécs, Németh András Újpest, Nyirádi István Sashalom, Orbán Károly Miskolc, Pusztaszeri Antal Budapest, Polgár János Pestszenterzsébet, Papp József Kispst, Pethő Imre Cinkota, Pergel János Rákospalota, Regős Ferenc Rákosmentihály, Szamosmenti Ferenc Mezőtúr, Strobl Károly Kispst, ifj. Schusztér Pál Soroksár, Stoller Ferenc Kistarcsa, Somhegyi Emil Ráckeve, Somfai József Kispst, Szalay Jenő Rákospalota, Schieszl Sebő Budakalász, Sándor Lajos Pestszentimre, Szántó István Dunaharaszti, Somló Stágl Ferenc Újpest, Tóth Kálmán Mosonmagyaróvár, Weisz (Mátrai) Hermán, Varga I. János Kispst, Wingert József Veszprém, Wertner János Gyula, Zádor Antal Baja, **Intézőbizottsági tagok:** Balog Ferenc Újpest, Baekay Bertalan Dömsöd, Botos László Fót, Balla Lajos Rákospalota, Bodonézi Miklós Pestszenterzsébet, Czagler Ferenc Budafok, Fetter Ferenc Pilisvörös-vár, Grecs Mihály Nagymaros, Haasz Antal Budafok, Káro József Vecsés, Kerekes Kálmán Pestújhely, Ludányi József Pestszentimre, Manga János Újpest, Mészáros István Dombóvár, Németh László Szom. Fátaly Petz Gyula Csepel, Szalay Sándor Csillaghegy, Szabó Mihály Kiskunhalas, Váci Béni Pestszentlőrinc.

3. §. (1) Az ipartestületek a működési területükön lévő és a 136.300/1946. K. M. sz. rendelet alapján osztályozást még nem nyert vendéglők és kávéházak osztálybasorozása iránt ennek a rendeletnek a kihirdetésétől számított 8 napon belül kötelesek az illetékes hatóságnak javaslatot tenni.

(2) A polgármester, illetőleg a járási főjegyző az osztályozási határozatrol ennek a rendeletnek a kihirdetésétől számított 15 napon belül névjegyek megküldésével értesíti az illetékes ipartestületet. Az ipartestület a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül köteles a működési területén lévő vendéglőket, kávéházakat és egyéb vendéglátóipari üzemeket osztálybasorozási igazolvánnyal ellátni. Az ipartestület az igazolványok kiállítása következtében felmerülő költségeket az üzemekre átháríthatja.

(3) Újonnan megnyitló vendéglők és kávéházak az üzem megnyitása előtt kötelesek az ipartestület útján osztálybasorozásukat kérni.

Ételárak.

4. §. (1) A vendéglátóipari üzemekben kiszolgálásra kerülő ételekért számítható legmagasabb árat az étel elkészítéséhez felhasznált nyersanyag beszerzési árának és a (2) bekezdésben megállapított bruttó haszonnak együttes összege képezi.

(2) Az étel elkészítéséhez felhasznált nyersanyag beszerzési árához az egyes osztályokban legfeljebb az alábbi bruttó haszon számítható:

Osztályon felüli üzemeknél	140%
I. osztályú üzemeknél	110%
II. osztályú üzemeknél	100%
III. osztályú üzemeknél	90%

(3) Beszerzési árnak a felhasznált nyersanyag hatóságilag megállapított árát kell tekinteni. Amennyiben a felhasznált nyersanyag ára a vendéglátóipari üzemek tekintetében nincs megállapítva, beszerzési árnak a napi piaci (esarnoki) középvetélnél (a vásár-, piac-, csarnokfelügyelőség által igazolható középvetélnél) tekinthető. A tisztítással és elkészítéssel járó súlyvesztéséig miatt az élethez beszerzési ára a hasznosítását szempontjából az ú. n. jilte készítményeknél legfeljebb 100%-kal, egyéb haltelekeknel 60%-kal, a beles szárnnyak beszerzési ára pedig 50% kal felemelt mértékben vehető számításba.

5. §. A kenyérről és minden egyéb péksüteményről a beszerzési árához minden vendéglátóipari üzem egységesen 50%-ot számíthat.

Italárak.

6. §. (1) A vendéglátóipari üzemek az egyes italok beszerzési árához legfeljebb az alábbi bruttó hasznat számíthatják:

a) közönséges (kommersz) bornál és hordósornál:

osztályon felüli üzemek	90%
I. osztályú üzemek	80%
II. osztályú üzemek	75%
III. osztályú üzemek	70%

b) minőség, ürmös (vermouth), külföldi és csemegeboroknál, pezsgőnél, habzóbornál, gyümöleslécnél, hűsítőitalnál, mustnál, palackozott sornál, szikvíznél és ásványvíznél:

osztályon felüli üzemek	150%
I. osztályú üzemek	130%
II. osztályú üzemek	110%
III. osztályú üzemek	90%

c) közönséges és különleges égetett szeszitaloknál:

osztályon felüli üzemek	300%
I. osztályú üzemek	200%
II. osztályú üzemek	150%
III. osztályú üzemek	100%

(2) Beszerzési árnak a napi vételárát kell tekinteni, amelyhez a vétellel kapcsolatban tényleg kifizetett és igazolható távolsági szállítási és az esetleges palackozásnak a költsége számítható hozzá. A vételárhoz a fogyasztói adó is hozzászámítandó. Tehát a kalkuláció a következő: Beszerzési ár, igazolt szállítási költség, borfogyasztási adó, kereskedőnél történt vételnél a felszámított forgalmi adó. — Összegeze ez képezi a beszerzési árat, amelyhez az osztályszertinti hasznokules hozzászámítható. Kimérésnél a 9% saját forgalmi adó felszámítható.)

Iparunkra vonatkozó fontosabb rendeletek

Alább közöljük azokat az újabb megjelent rendeleteket, amelyeket minden kártársnak ismernie kell. A legtöbb rendeletnek van még egy-két szakasza, amelyek a büntetőszankciókat tartalmazzák. Helyszükre miatt ezeket a paragrafusokat kihagytuk. Kérjük előfizetőinket, hogy a rendeleteket tartalmazó lapaddányokat tegyék el, mert kölcsönadásnál a lap rendszerint elvész.

1. **Borfogyasztási adó.** A pénzügyminiszter 2800/1916. I. b. P. M. számú rendeletével (M. K. 172/b. sz.), amely 1946 július 31-én lépett hatályba, a fogyasztási adók új összegét forintértékben a következőképpen állapította meg:

1. § A városok és községek által szedhető bor- és hús-fogyasztási adókról, valamint sör- és szesz-fogyasztási adópótlékokról szóló 121.100/1923 P. M. számú rendelet (Magyarországi R. deuletek Tára 936. oldal) 1. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lépnek:

Az árszabás
első osztályába tartoznak a törvényhatósági jogú városok és azok a megyei városok, amelyek népessége 30.000 vagy ennél több, valamint a községek, amelyek népessége 10.000 vagy ennél több, amennyiben nem tartoznak az első osztályba.

A tárgyak megnevezése	Mérték liter	Budapest	I.	II.	III.
1. Pezsgőbor (habzóbor)	1	6.—	6.—	5.40	5.20
2. Bor	1	—60	—60	—48	—42
3. Bormust, szőlőcefre	1	—42	—42	—36	—36
4. Borseprő	1	—21	—	—	—
5. Gyümölesbor	1	—21	—21	—15	—15

2. § A vendéglátóipari árák szabályozása. A közellátási miniszter 91.420/1946. K. M. sz. rendeletével (M. K. 171. sz.) szabályozta a vendéglátóipari ételek és italok árát. A rendelet augusztus 1-én lépett életbe és a következőket tartalmazza:

1. § Ennek a rendeletnek a hatálya kiterjed:

a) a vendéglőkre, kávéházakra, kifőzésekre, kávéházakra, koresmákra és egyéb elnevezésű vendéglátóipari üzemekre, valamint a kereskedői igazolvánnyal alapján fenntartott büfékre (a továbbiakban: vendéglátóipari üzemek);
b) a cukrászdákra, ha a cukrászipari termékek közé nem sorolható vendéglátóipari cikkeket szolgáltatnak ki.

2. §. (1) Ennek a rendeletnek az alkalmazása szempontjából a vendéglőket és kávéházakat osztályokba kell sorozni, mégpedig: osztályon felüli, I. és II. osztályba. Minden olyan vendéglátóipari üzem, mely nincs az

ségi jogú városok és azok a megyei városok, amelyek népessége 30.000 vagy ennél több, valamint a községek, amelyek népessége 10.000 vagy ennél több, amennyiben nem tartoznak az első osztályba.

harmadik osztályba tartoznak az első két osztályba nem sorolt községek.

2. §. A városok és községek által szedhető bor- és hús-fogyasztási adó, valamint a sör- és szesz-fogyasztási adópótlék tételeinek megállapítása tárgyában kiadott 590/1946. P. M. számú rendelettel (Magyar Közlöny 46. sz.) a 2250/1946. P. M. számú rendelettel (Magyar Közlöny 144. szám), illetőleg a 2661/1946 P. M. számú rendelettel (Magyar Közlöny 164. szám) megállapított árszabás helyébe 1946. évi augusztus hó 1. napjától kezdődőleg a következő árszabás lép:

Mérték liter	Budapest	I.	II.	III.
1. Pezsgőbor (habzóbor)	1	6.—	6.—	5.40
2. Bor	1	—60	—60	—48
3. Bormust, szőlőcefre	1	—42	—42	—36
4. Borseprő	1	—21	—	—
5. Gyümölesbor	1	—21	—21	—15

előző osztályokba sorolva, — elnevezése való tekintet nélkül — a rendelet alkalmazása szempontjából a III. osztályba tartozik.

(2) A vendéglők és kávéházak osztálybasorozását — az ipartestület javaslata alapján — városokban a polgármester, másutt az illetékes járási főjegyző végzi. Azokat a vendéglőket és kávéházakat, amelyeket a 136.300/1946. K. M. számú rendelet alapján osztálybasoroztak, újból osztálybasorozni nem kell.

(3) Az osztálybasorozási határozat ellen annak a kézhezvételétől számított 15 napon belül Budapest székesfőváros területén a közállatásügyi miniszterhez (V. Széchenyi-rakport 6.), másutt a területileg illetékes közállatásügyi felügyelőséghez lehet panasszal élni. A panasznak halasztó hatálya nincs.

(4) A közállatásügyi miniszter az osztálybasorozást az ország egész területén bármikor felülvizsgálhatja és módosíthatja.

7. §. (1) A kávéházi cikkek beszerzési árához legfeljebb az alábbi bruttó haszon számítható:

osztályon felüli és I. osztályú üzemekben	200%
egyéb üzemekben	150%

(2) Az édesítetlen pótkávé és pöttea (ú. n. magyar tea) fogyasztói ára az ugyanott kiszolgáltatót 100%-os bakkvé árának 25 százalékát nem haladhatja meg.

8. §. Cukrázódik a cukrázipari termékek közé nem sorolható vendéglátóipari cikkek-nél legfeljebb a II. osztályú üzemek részére megállapított bruttó hasznót számíthatják.

U. i. a 6. § a) pontja a 91.425/1946. K. M. számú rendelettel (M. K. 175. sz.) módosítottatott. Kimutatásunkban már a módosított szöveget közöljük.

A vendéglátóipari üzemekben az ételek kiszolgáltatásának szabályozására kiadott 10.880/1946. K. M. számú rendelet (M. K. 175. sz.) augusztus 3-án lépett életbe is. Tartalma:

1. §. (1) A jelen rendelet alkalmazása szempontjából vendéglátóipari üzemnek kell tekinteni a vendéglőt, kávéházat, vendéglői üzemet fenntartó kávéházat, kocsimat, kifizést, kifizést fenntartó kávéházat és kávémerést, ételeket helyben fogyasztásra kiszolgáltató egyéb üzemet (szálló, pensió, espressó, stb.), továbbá a vállalatok, intézetek intézmények és hivatalok által fenntartott étkezőt.

(2) Nem tartoznak a jelen rendelet hatálya alá a kórházak, sanatóriumok és egyéb gyógyintézetek, a gyermeknevelő intézetek, a középiskolai és főiskolai internátusok és menzák, a hatósági vagy a hatóság által engedélyezett segélyakciók által fenntartott étkezők és kifizések, továbbá a vállalatok, intézetek, intézmények és hivatalok által saját kezelésben kizárólag saját alkalmazottaik részére kedvezményes áron fenntartott étkezők.

2. §. (1) Vendéglátóipari üzemen bármiféle — akár nyers, akár tartósított (konzervált) — húsból és állati belsősézből (nyelv, tüdő, szív, vese, máj, velő, mirigy; pacal, vér és csont) vagy ezek felhasználásával készült éltelt készíteni, az étlapon feltüntetni és kiszolgáltatni — a (2) bekezdésben foglalt kivételről eltekintve — nem szabad.

(2) A baromfi, házinyúl, vad, hal, rák, csiga, béka (teknősbéka) húsból, belsőségből vagy ezek felhasználásával készült ételekre az (1) bekezdésben foglalt korlátozás nem vonatkozik.

3. §. Minden olyan vendéglátóipari üzemen, amely a déli étkezés alatt meleg ételeket kiszolgáltatót, köteles 12 órától kezdve 15 óráig legalább egyféle egytálalt is készíteni, az étlapon feltüntetni és kiszolgáltatni.

A belügyminiszter 183.000/1946. III. 10. K. M. számú rendeletével a vigalmi adót törvényhatósági jogú és megyei városokban — Budapest kivételével — így állapította meg:

Mulatőhelyen 30%, táncvigalomban 25% a belépőjegy ára után, kártya- és tombolajátékosok vigalmi adója a fizetett kártya illetéke tombolapénz 25%, ahol belépődíjat nem fizetnek, a vigalmi adó személyenként a következő:

Kávéházban, vendéglőben, kocsimában, ahol cigányzene játszik — 40 forint, ahol bármilyen más zene (jazz, szimfonikus, szrammel stb.) — 80 forint, ahol a közönség táncolhat 2.— forint, mulatóhelyeken 6.— forint. (M. K. 176. sz.)

SÖRPULT

vendéglői berendezések
szék, asztal,
alpakka, hiteles üvegáru stb.

FRIED Király-utca 44

A szőlő- és borpiac állása

Az 1946. évi hosszabb ideje tartó szárazság, az állandóan magas hőmérséklet kísérletében, a szőlők fejlődését megakasztotta és máris jelentős károkat okozott. A szőlő egyike a szárazságot legjobban tűrő növényeknek, gyökérzete 6—8 m távolságból is felkutatja a nedvességet és elszállítja a tökének a vizet s a vízben feloldott ásványi tápláló anyagokat. A tartós szárazság miatt azonban — sajnos — már nemcsak a talaj felső rétegében, hanem az alsó talajrétegekben sincs nedvesség. Ez a már hosszú ideje tartó szárazság különösen azért is gyakorol káros hatást a növényzetre, mert hótalan tél után következett és a téli nedvesség hiányát a tavasz folyamán sem pótolták bő esőzések. Az égető napsugarak és a szárító szelek nemcsak a tökéket sanyargatják, nemcsak a leveleket pörkölik le, hanem még a bogyók fejlődését is megakasztják és azok sok helyen leperlegnek. Ha kiadós esős napok nem következnek a közeli időkből, úgy az aszály valószínűleg elemi csapással lehet és a sok munkával, gondnal és kiadással járó szőlőgazdálkodást is megbénítja.

Szerfölött súlyos kihatással van az aszályos időjárás a törpe szőlőbirtokosokra akkor, amikor a magyar földművelő népek több mint felét kizárólag a szőlőművelés tartja el. A szőlők 85 százaléka I. kat. holdon alatti kis szőlő és éppen ott ad munkát és kenyeret a lakosoknak, ahol az a természeti viszonyok mostohaasága folytán másból megélni nem tudna. A sok új kiszagda nemcsak tudással, munkával és anyagi áldozattal műveli szőlőjét, hanem szeretettel is. A szőlőt bizony szeretni is kell! „A szőlő isteni növény — mondta Jókai —, a szőlőnek szíve van, a szőlőnek lelke van. Oh, ha az emberek is olyan háládatosok lennének, mint a szőlő!” A magyar szőlősgazda szeretettel ápolja és gondozza a szőlőjét, nem sajnál tőle semmit és megadja neki azt, ami az övé. Eddig kedve is tellett egészséges fejlődésében, most azonban már tele van aggodalommal, fél, hogy nem fog gyönyörködni termésében mellyel gondját, fáradságát, áldozatát megfizeti.

A még hosszabb ideig tartó aszályos időjárás tehát nemcsak szociális szempontból káros, hanem még gazdasági megerősödésünket is megbéníthatja.

A legfontosabb a szőlőre a nyári hónapok hőmérséklete, amikor a bogyók fejlődése és érése, a bogyók savtartalmának átalakulása és apadása, de egyúttal a cukortartalomnak képződése is végbemegy. Régi megfigyelések szerint ennek előnyös lefolyásához szükséges, hogy július—augusztus és szeptember hőmérsékletének átlaga legfeljebb 25 C° legyen. Már pedig eddig a nyári hónapok átlagos hőmérséklete 25 C°-ot jóval meghaladta. A legelőnyösebb hőmérsékletnek fölé is, lefelé is meg van a határa. Tudott dolog, hogy egészen más a szőlő és a bor, ha a fűrtök hosszabb idő alatt érnek meg, mint akkor, vagy ott, ahol a nagy meleg érésüket siettetti. Az ilyen, t. i. a rövidebb idő alatt beérett szőlőből származó borok silányabbak, lágyabbak és üresebbek. Tehát nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is súlyos kihatással lehet ez a szokatlanul aszályos időjárás a szőlőgazdálkodásra.

Az általános pénzszűke a borpiacra is érezteti hatását. Az iránzat eddig lanya volt, az árak — lassan lemorzsolódtak. 60—70 filléres árak voltak, sőt már 50 filléres kötésről is hallottunk. Pillanat-

nyilag azonban szilárdulás állott be. 90 fillért, 1 forintot is elkernek a termelők a 10 fokok borért. Csak a napi szükséglet fedezésére vásárolnak, a kevés pénzért inkább must vásárlására tartogatják. Előreláthatólag 40—50 filléres áron must is kapható lesz. (E közlemény VIII. 17-én érkezett. A Szerk.)

A kádáripár 6—8 évig nem fog panaszkodni. Lesz munkája bőségesen. Különösen kisebb hordókban igen nagy a hiány. Új transzport-hordót l-ként 1.50 frt-ért, használtat 40—50 százalékkal olcsóbban ajánlanak. Használt feleshordó ára l-ként 1 frt, használt ászokhordó 40—50 fillér.

Fornády Elemér

Tisztelt olvasóink!

A most megjelenő lapunkat régi előfizetők címére megküldtük. Felkérjük azokat a kártársakat, akik a lapot ismét jártni kívánják, szíveskedjenek vagy postautalványon alábbi címünkre, vagy a postahivatalban beszerezhető bíancó befizetőlapon a postatakarékpénztári 38.990. sz. csekk-számlánkra az előfizetési díjat sürgősen beküldeni.

Az előfizetési díj egy félévre 30 forint.

Miután a lap előállításához szükséges papírkészlet igen kimerően áll rendelkezésre, a lap legközelebbi számát csak azoknak küldhetjük, akik az előfizetési díjat beküldték. Ki a lapot nem kívánja, küldje vissza.

A Fogaadó Magyar Vendéglős kiadóhivatala,

Budapest, VI., Csengery-u. 51.

Kéthetes borkezelési tanfolyam. A földművelésügyi minisztérium engedélye alapján **szeptember hó első negyedében** vendéglősök, kocsárosok, családtagjaik és alkalmazottaik és egyéb érdeklődők részére Budapesten kéthetes borkezelési tanfolyam kezdődik. Felkérjük mindazokat, akik ezen a tanfolyamon részt kívánnak venni, ezen szándékukat **szeptember hó 6-áig** jelentsék a „Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kocsárosok Országos Szövetsége” irodájában, Budapest, VI., Csengery-u. 51, I. 7. sz.

Sör-hét. Pécsről írják, hogy az ottani serfözde nagy sörkészlettel rendelkezik, így az a terve, hogy a sörfelesleget a tervezett sör-napok alatt **jutányosabban** áron kiméreti. Azt mondják, semmi új nincs a nap alatt. A sör-hét azonban egy új tipp! Most csak az a kérdés, hogy mi lesz a sör ára azután.

Írógépek eladása, csere és javítása
FORGÁCS VILMOS
Budapest, VI., Csengery-utca 51. III. em. 24. szám

MUST és BOR

házhöz
szállítva

RÓZSA - ü z e m
Csengery-u. 10. — Telefon: 424-111

**Kecskeméti
Mintapince
és Kereskedelmi kft.**

KECSKEMÉT,
SZÉCHENYI-UTCA 2. SZÁM